

Bilaga 1. Nulägesbeskrivning

I sydvästra Skåne ligger Lunds kommun. Lund omringas av natursköna vidder med bokskog och rapsfält och har en myllrande stadskärna. Bland kullerstengator och korsvirkeshus finns också parker, torg, shoppingstråk och massor av restauranger och caféer. Anknypningarna till universitetet är många och det stora antalet studenter sätter en tydlig prägel på staden.

Lund i siffror

- Sveriges tolfte största stad
- Befolkningsmängd: 127 321 invånare
- Area: 25,75 km²
- 40 000 studenter vid Lunds universitet.

Lunds placering med städer som Malmö, Helsingborg och Köpenhamn i närheten skapar ett nät av förbindelser som gör det möjligt till hög arbetspendling både till och från Lund. Här finns universitet, arbetstillfällen och tågförbindelser till stora delar av Sverige och Danmark.

Lunds vision är att **Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet**. I Lund har kunskap förändrat världen i mer än 1 000 år. Nyttänkande och problemlösande ligger i vår natur. Vi hämtar kraft i historien för att tillsammans med andra skapa framtiden.

Största arbetsgivarna

1. Lunds kommun, 10 000 anställda eller fler
2. Region Skåne, 10 000 anställda eller fler
3. Lunds universitet, mer än 8000 anställda
4. Axis Communications AB, 1 500-1 999 anställda
5. Tetra Pak Packaging Solutions AB, 1000–1499 anställda
6. Alfa Laval Lund AB, 500-999 anställda

Lund är en plats där du kan vara dig själv; där du vill bo, utvecklas och bidra till framtiden. Här finns en unik kunskapskultur där olikheter berikar. Vi vågar tänka stort och visa handlingskraft. Genom öppenhet och tillit till varandra låter vi idéerna växa till hållbara lösningar på dagens och morgondagens utmaningar.

Renhållningen i Lund

Lunds renhållningsverk har varit i kommunal regi sedan 1892 och ansvarar för insamling av kommunalt avfall. På Lunds renhållningsverk jobbar idag över 100 personer och inkluderar både insamling av avfall, kundtjänst och administration. Renhållningsverkets verksamhet är främst taxefinansierad.

Insamlingssystem

I Lund finns flera olika typer av insamlingssystem. För villahushåll kan man ha ett abonnemang på antingen två- eller fyrfackskärl. Fyrfackskärnen gör det enkelt för

villakunder att sortera både mat- och restavfall samt sex fraktioner av förpackningsavfall direkt utanför dörren. Detta system utvecklades i Lund och infördes som ett projekt 2001. Tio år senare var samtliga villahushåll erbjudna att ansluta sig till systemet, det är ett frivilligt system, cirka 80 procent av villahushållen är idag anslutna.

Personer som bor i flerfamiljshushåll sorterar sitt avfall antingen i kärl som ställs i miljörum, containers med flera fack för olika förpackningsavfall eller i behållare som ligger under jord.

Under våren 2022 tas även ett sopsugssystem i drift i bostadsområdet Brunnhög i Lund, här kommer avfallet sugas från inkast nära bostadshusen till en central terminal där Lunds Renhållningsverk sedan hämtar avfallet.

I Lund finns fyra återvinningscentraler. På Gastelyckan och Gunnesbo finns återvinningscentraler som drivs av SYSAV medan Genarp och Veberöd återvinningscentraler drivs i egen regi men med personal från SYSAV.

Ansvar

Kommunen har ett stort ansvar för renhållning både när det gäller hantering men också som utförare av tillstånd och tillsyn. I Lund har miljöförvaltningen ansvar för tillsyn och Stadsbyggnadskontoret ansvar för översiktsplanering och bygglovsprocesser. I dessa processer är det viktigt att avfallshantering planeras tidigt och kommungemensamt. Här bidrar Lunds Renhållningsverk med kompetens från avfallsrådgivare. Renhållningsverkets rådgivare bidrar med kunskap och rådgivning till verksamheter och fastighetsägare för att få en så bra avfallshantering som möjligt vad avser behållarstorlek, placering av kärl samt hämtningsfrekvens.

Lunds renhållningsverk bedriver också gaturenhållning på uppdrag av tekniska förvaltningen. Tekniska nämnden ansvarar för renhållning och åtgärder för nedskräpning på kommunens gångbanor, cykelvägar, gator, torg, parker, natur- och skogsområden, koloni- och odlingslotsområden samt banhållning för spårväg.

Insamling

Idag har Lunds renhållningsverk en fordonsflotta på 84 fordon, i flottan finns bland annat flerfacksbilar, bilar som tömmer containers, underjordsbehållare samt fordon för gaturenhållning. Lunds Renhållningsverk har under lång tid satsat på fossilbränslefrria

tömningsfordon. De drivmedel som används idag är el, biogas och HVO-diesel. Renhållningsverket har även en egen verkstad med personal som servar bilarna.

Ett av Lunds Renhållningsverks största återbruksprojekt genomfördes 2019, då ett dieseldrivet fordon konverterades till ett eldrivet fordon. Bilen fick namnet Elis och dess konvertering blev nominerad till priset Årets återanvändare på Återvinningsgalan.

Insamlade mängder

Avfallsslag kommunalt ansvar	ton	Kg/inv./år
Matavfall, biologisk behandling	6941	54,5
Restavfall, energiåtervinning	20 331	159,7
Farligt avfall	531	4,2
Grovavfall	14 286	112,2
Trädgårdsavfall	4225	33,2
Fett fettavskiljarslam	3501	27,5
Slam från slamavskiljare	5325	41,8
Slutna tankar	2112	16,6
Minireningsverk och fosforfällor	126	1,0
Returpapper	2004	15,7

Tabell 1 redovisar avfallsslagen med kommunalt ansvar. Siffrorna är från 2021.

Avfallsslag producentansvar	ton	Kg/inv./år
Wellpapp	1928	15,1
Glasförpackningar	2714	21,3
Pappersförpackningar	2635	20,7
Plastförpackningar	1363	10,7
Metallförpackningar	1489	11,7

Tabell 2 redovisar avfallsslagen med producentansvar. Siffrorna är från 2021.

Behandling

Ungefär 16 kilometer från Lund ligger Malmö och Sysav. Sysav är Sydkånes avfallsaktiebolag och ägs av Lund och 13 andra kommuner i södra Skåne. På Sysavs anläggning finns kraftvärmeverk för avfallsförbränning samt förbehandlingsanläggning för matavfall.

Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall

I följande avsnitt beskrivs översiktligt de viktigaste anläggningarna som nyttjas för hantering av avfall från kommunerna.

Det finns 16 stycken återvinningscentraler i Sysavregionen. Anläggningarna drivs av Sysav.

På återvinningscentralerna kan hushåll och småföretag lämna exempelvis följande avfallsslag:

- Föremål och kläder till loppis och secondhandförsäljning
- Byggmaterial till återbruk (enbart på återvinningscentralerna i Malmö, går till Malmö Återbyggedepå)
- Vitvaror, kylar och frysar
- Farligt avfall
- El-avfall
- Eternit
- Förpackningar av glas, metall, papper och plast
- Returpapper
- Wellpapp
- Metall
- Hårdplast
- Planglas
- Trä
- Gips
- Resårmöbler
- Brännbart
- Trädgårdsavfall
- Jord, sten, tegel och betong
- Ej återvinningsbart

De dominerande avfallsfraktionerna var blandat inert material (jord, sten, tegel och betong) och trädgårdsavfall. Andelen avfall till materialåtervinning är något lägre och andelen avfall till energiåtervinning högre än riksgenomsnittet för grovavfall och trädgårdsavfall.

Återvinningscentralerna hade 2018 cirka 2,04 miljoner besök. Antalet besök på anläggningarna har ökat med cirka 18 procent de senaste 10 åren.

Det är inte bara hushåll som lämnar avfall på återvinningscentralerna, utan även företag har möjlighet att lämna avfall mot avgift. Av avfallet som tas emot på återvinningscentralerna lämnas cirka 1 procent av företag.

Spillepens avfallsanläggning

Spillepens avfallsanläggning norr om Malmö är en konstgjord halvö som sträcker sig en bit ut i Öresund. Särskilt för Spillepeng är att det finns anläggningar för bränsleberedning och slaggsortering, samt lager för brännbart avfall. Här finns även regionens deponi för farligt avfall och en deponi för vanligt avfall. Anläggningen har ett rikt fågelliv med bland annat en stor boplats för backsvalor. I anslutning till anläggningen finns både industriområden, ett rekreationsområde och ett naturreservat.

Hedeskoga avfallsanläggning, Ystad

Hedeskoga avfallsanläggning utanför Ystad ligger med utsikt över slätten. Tillverkningen av anläggningsjord, sortering av blandat avfall, omlastning av avfall, samt deponering av avfall är de centrala delarna i verksamheten.

På anläggningen iordningställs nya ytor för att klara av deponeringen framöver. Lakvattenbehandlingen sköts till största delen lokalt i ett markväxsystem. Hedeskoga avfallsanläggning ligger i ett intressant naturområde och Skåneleden passerar i närheten.

Trelleborgs avfallsanläggning, Trelleborg

Trelleborgs avfallsanläggning ligger i västra Trelleborg. Tyngdpunkten i verksamheten ligger på omlastningsstationen samt sorteringen av blandat avfall.

På anläggningen finns en förbehandlingsanläggning för lakvatten behandlar drygt lakvatten från Trelleborgs avfallsanläggning och angränsande deponi. Delar av anläggningen har återställts till ett rekreationsområde och angränsar till Albäcksskogen.

Under 2019 genomfördes ett projekt med mål att ta fram ett åtgärdsprogram för hanteringen av PFOS i lakvatten från Albäcksdeponin samt att förhindra recirkulering av PFOS.

Måsalycke avfallsanläggning, St Olof

Måsalycke avfallsanläggning ligger vackert inbäddad i skogen utanför St Olof i Simrishamns kommun. Tyngdpunkten i verksamheten ligger på omlastning av avfall samt sortering av blandat avfall.

Allt uppkommet lakvatten hanteras lokalt på anläggningen. Under de kommande åren kommer mycket arbete att läggas på avslutning och efterbehandling av den gamla deponin. Inom anläggningen, som till största delen omfattar skog, finns ett flertal av Skogsvårdsstyrelsen utpekade nyckelbiotoper.

Lunds avfallsstation, Lund

Lunds avfallsstation ligger på Gunnesbo i Lund, granne med anläggningens största avfallslämnare, Lunds renhållningsverk. På anläggningen omlastas avfall för att effektivisera transporterna. Brännbart avfall, matavfall, förpackningar och tidningar är några avfallsslag som har egna fack eller andra utrymmen på omlastningsstationen.

Övriga avfallsanläggningar i regionen

Utöver Sysavs avfallsanläggningar finns även ett flertal andra anläggningar som är av betydelse för avfallshanteringen lokalt eller i regionen. I Tabell redovisas en översiktlig sammanställning över tillståndspliktiga avfallsanläggningar, samt avfallsanläggningar som hanterar större mängder avfall i respektive kommun. Andra viktiga anläggningar som hanterar avfall är kommunala reningsverk, hamnar som hanterar avfall från fartyg i hamn, bildemonteringsanläggningar samt anläggningar som enbart hanterar avfall från egen verksamhet.

Tabell 1 Övriga avfallsanläggningar i regionen.

	HUVUDMAN	LOKALISERING	BEHANDLINGS-METODER	AVFALLSTYPER SOM HANTERAS
Burlöv	-			
Kävlinge	-			
Lomma	Ramneskogs Recycling AB			
Lund	Lunds Kommun	St Hans	Kompostering, flisning	Trädgårdsavfall
	Lunds kommun	Dalby	Mellanlagring, sortering	Restavfall, matavfall, grovavfall, tidningar och förpackningar.
	Lunds kommun	Genarp ÅVC	Mellanlagring	Restavfall, förpackningar och returpapper, elavfall, trädgårdsavfall, eternit mm.
	Lunds kommun	Veberöd ÅVC	Mellanlagring	
Malmö	Stena Recycling AB	Returpappersfilialen, Malmö	Sortering och pressning	Returpapper och plastförpackningar
	Stena Recycling AB	Hemsögatan 2B Malmö	Maskinell bearbetning	Järn- och metallskrot
	Stena Recycling AB	Verkö 2	Mellanlagring	Farligt avfall
	Carl F	Grundkallen 7, Malmö	Sortering och mellanlagring	Industri-, bygg- och rivningsavfall
	RagnSells	Malmö	Sortering och mellanlagring	Avfall från bygg-, industri- och handelsverksamhet
	HJ Hansen AB	Malmö	Sortering och mellanlagring	Järn- och metallskrot
Simrishamn	-			
Sjöbo	Tekniska förvaltningen	Sjöbo	Mellanlagring och viss mekanisk bearbetning (flisning/krossning)	Asfalt, betong och trädgårdsavfall
Skurup	Ekdahl Miljö AB	Skurup	Mellanlagring	Returglas (på uppdrag av Svensk Glasåtervinning)
Staffanstorps	Green Landscaping AB	Staffanstorps	Kompostering	Trädgårdsavfall

	HUVUDMAN	LOKALISERING	BEHANDLINGS-METODER	AVFALLSTYPER SOM HANTERAS
Svedala	Svedala kommun	Svedala	Kompostering	Trädgårdsavfall
Tomelilla	-			
Trelleborg	Tekniska förvaltningen	Trelleborg	Lagrar, sorterar, bearbetar	Park- och trädgårdsavfall, schaktmassor, asfalt
	Ramneskogs	Trelleborg	Lagrar, sorterar, bearbetar	Skrotupplag
	Anderslövs och Smygehamns ÅVC	Anderslöv/Smygehamn	Mellanlagring samt flisning och kompostering	Brännbart avfall, grovavfall, trädgårdsavfall, trä/virke, papper/well, glas, metall, farligt avfall och loppis
	Lt Entreprenad AB	Anderslöv	Lagrar, sorterar, bearbetar	Jord, sten (jordmassor), bygg- och rivningsavfall (betong, tegel, asfalt, trä) samt annat trä från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk
	Miljöfabriken 2000 AB	Trelleborg	Lagrar, sorterar, bearbetar	Jordmassor, bygg- och rivningsavfall, trädgårdsavfall och liknande
	Material Teknik & Återvinning AB	Anderslöv	Lagrar, sorterar, bearbetar	Jordmassor, bygg- och rivningsavfall, trädgårdsavfall och liknande
	Ågab Syd AB	Trelleborg	Lagrar, sorterar, bearbetar	Jordmassor, bygg- och rivningsavfall, trädgårdsavfall och liknande
Vellinge	Kretslopp & Recycling Sverige	Vellinge	Återvinning	Jordbruksplast
Ystad	Flera anläggningar som drivs av bl.a. RagnSells, BioRec m fl	Ystad	Mellanlagring, sortering	Slam, jord och massor
	Ystads kommun	Ystad	Mellanlagring, sortering, krossning, kompostering och utfyllnad (för framtida rekreatiomsomr.)	Asfalt, betong, sten, jord, slam från gatubrunnar m.m.